

[מרגש: הגב' רחל הבר תחי' אשת הרב אברהם ישעיהו הבר זצ"ל בפרקי יומן מחייו ארוכי המעש]

55. ויריצוהו

יום שלישי, ו' בתשרי תשע"ח

עוד ערב הגיע, זר ומזר. עשיתי את דרכי במורד רחוב קצנבלוגן, בואכה ביתם של הרב והרבנית לאו. אור קטן ניחם אותי. אור של השגחה פרטית. אתמול בשעה זו עוד לא ידעתי מה יהיה עם בעלי, והיום אני בדרך אליו. העתיד אולי לוט בערפל, אבל יש כבר כיוון ואין מעצר בפועל. בכלל, מן הרגע שצלצל אתמול הטלפון, העניינים התנהלו במהירות בלתי נתפסת. מעין 'ויריצוהו מן הבור'. מלא ניסים, מלא השגחה פרטית מרגשת.

קחו למשל את מיקומו של מעצר הבית. משפחת לאו מתגוררת בכלל במודיעין. לו היה השחרור נעשה בכל זמן אחר, היה בעלי שוהה במודיעין, רחוק מן העין, קשה עם הניידות. דווקא בתקופה זו, של הימים הנוראים, שוהים בני המשפחה בדירה שבהר נוף. קרוב קרוב. מרחק הליכה קצר, קל כל כך לגישה, נוח להביא את כל מה שצריך. וזהו רק פרט קטן משרשרת גילויי ההשגחה הפרטית המופלאה שעטפה אותנו סביב סביב. בכל פעם שיכולתי לצאת לרגע מן התמונה, להסתכל עליה מבחוץ, הייתי רואה עוד זעיר מידו הרחומה של בורא עולם המצוי אתנו בכל פרט ומהלך.

אל בית משפחת לאו הגעתי לפני בעלי. ברכתי את הרבנית לשלום ונכנסתי אל החדר שהפך אמש למשכנו הארעי של בעלי. מגבת נקיה הייתה פרושה על הכיסא, עציץ פרחים קטן על השולחן, חבילת טישו בתוך מעמד דקורטיבי, קנקן מים קרים ולידו בקבוק שתיה מתוקה וכוסות. מגע של יד חושבת ולב ענק.

שתי דקות לאחר מכן הגיע בעלי. חיזור, מותש ומחויך כרגיל. 'שלום' חביב לכולם ואני סוף סוף פוגשת בו מבעד לדלת הסגורה.

רגע של דממה ירד עלינו. ברכת 'שהכל'. כוס מים. נשימה. אחרי עשר שעות של חקירה, סוף סוף בית. "איך היה?" שאלתי אותו. חצי חיוך עיף עלה על שפתיו. "בסדר ב"ה" השיב. "מה היה שם? מי חקר אותך היום - החוקר מאתמול או מישהו אחר? מה שאלו אותך? מה עבר עליך?" לאחר שעות בהן הלב שלי היה איתו, ביקשתי לשמוע כל פרט. להיות שותפה. בעלי השעין את מצחו על ידו ואמר בשקט: "חתמנו".

זהו, יותר מזה לא היה צריך לומר מילה.

כאשר שוחררתי מן החקירה וכאשר שוחרר בעלי למעצר בית, חתמנו שנינו על "שטר תנאים". אני הוחתמתי על מעט סעיפים, בעלי חתם על עשרות, אצל שנינו הופיע הסעיף לפיו אסור לנו לדבר עם נפש חיה על שום דבר שנעשה או נשאל בחדר החקירות. אבל נו, אני לא איש. אני אשתו! אני זו שהלב שלה מפרפר כל היום במחשבות מה עובר עליו, מה קורה אתו ומה מתרחש עכשיו בחדר חקירות. איך אפשר לא לדבר?

"חתמנו", אמר בעלי שוב בשקט והוסיף: "מוצא שפתיך תשמור". זהו. יותר מזה לא החלפנו מילה על הנושא. הוא סיפר מה הרגיש שיתף בתחושות. חלק השפלה וביזיון לצד רגעים של רוממות רוח וקרבת אלוקים מופלאה, אבל על מה שנשאל בתוך החדר פנימה לא פלט מילה. אם התחייבנו - אסור.

במחשבה שניה לא רק האיסור הנחה אותו אז. גם השאלה הפשוטה 'בשביל מה?' לשם מה לדשדש במה שהיה? בשביל מה לחזור אל רגעים קשים? בשביל מה להתעמק בנושאים שאי אפשר לשנותם? מה ייתן לך ומה יוסיף? נכון, הוא לא חשב שצריך להתעלם או להדחיק, הוא חלק איתי גם רגשות שחווה ברגעים לא פשוטים, אבל רגש הוא דבר אחד ושיחזור ההיסטוריה (או ההיסטוריה, אם תרצו...) זה ענין אחר. להתבוסס בה, לכעוס ולכאוב שוב? מיותר לגמרי.

זו הייתה גישתו הפסיכולוגית, היהודית והנכונה כל כך.

"תספרי לי משהו מעניין שקרה לך", ביקש. "מה עבר עליך? מה קורה עם חני? ספרי דבר טוב שקרה היום". אופטימי לנצח, ביקש לשמוע דברים שמחים. הכל נראה שחור אבל הוא ראה את נקודות האור. תפילת מנחה במניין, השתלה מוצלחת שהתקיימה היום, מילים טובות שנשלחו אלינו מכל כיוון והיוו מים קרים על נפש עייפה... איך אפשר לומר שהמצב שחור? תראי כמה אור יש כאן. כמה רחמים.

במשך שעה ארוכה ישבנו ושיתפנו, אני בחוויות שלי והוא בשלו. לא חזרנו אחורה, השתדלנו להיות עם הפנים קדימה. "רק ככה אפשר להתקדם", אמר בעלי. "לא משנה מה היה, משנה מה אנחנו יכולים לעשות עכשיו כדי שההווה יראה רך יותר והעתיד - טוב יותר בעזרת ה'".

